

ПЕРЕЛІК ГОСТЕЙ,

АБО ЛЮДИ,

ОСОБИСТО ЗАПРОШЕНІ ПРОЧИТАТИ ЦЮ КНИЖКУ

Ненавидиш свою роботу,
але не уявляєш, що ще в біса можна робити?

Ді-і-івчинко-о-о, вип'ємо разом? Я пригощаю.

1. Кожен, хто активно планує замах на свого боса.
2. Жінка, що купує після роботи *величезну пляшку Yellow Tail*. (Хоча я не те щоб проти.)
3. Та чарівна британська дівчина, яку я зустріла в Кіто, АЖ ДО БОЛЮ КРЕАТИВНА, що витратила всі свої роки до тридцятки на страховий бізнес.
4. Жінка, що написала в інтернеті: «Кожне натискання на кнопку клавіатури ставало цвяхом у труні моєї самооцінки».
5. Люди, що продають креми для рук із мінералами Мертвого моря серед торговельного центру, явно наділені олімпійським спокоєм.
6. Брітні Спірз. Попалася, подружко.
7. Увесь відділ роботи з клієнтами будь-якої компанії в будь-який час. (Крім моєї — не смійте мене кидати!)
8. Сповнена надій двадцятидворічка, що із захопленням ішла на інтерв'ю на посаду асистента з маркетингу початкового рівня, тільки щоб дізнатися, що це ДОВБАНИЙ ТЕЛЕМАРКЕТИНГ.
9. Сорокадворічна людина, що сьогодні вранці три години переглядала LinkedIn, намагаючись збагнути, як віднайти себе після розлучення / зміни кар'єри / жахливого усвідомлення того, що час минає. (І що це з моїми цицьками?)

10. Хлопець з Applebee's, якому доводилося чути, як бабуся говорить своїм онукам: «Навчайтеся добре, інакше будете, як він».
11. Кожен, хто сумнівається в собі; хто відчуває, що застряг; кому бракує задоволення від своєї роботи; хто виснажився і втратив натхнення; хто розуміє, що не робить внеску в щось значуще; у кого замало можливостей виокремитися; хто турбується через те, що не має справжньої мети; і хто відчуває, як його IQ щохвилини падає, а клітини мозку всихають і стають купою порошку з фекалій, і нічого нічого не може з цим удіяти.
12. Кожен, хто пройшов через Справжні Труднощі і кому потрібно знову повірити в себе.
13. ...Ой, і дівчата з парків трейлерів по всьому світу. Бо я — це ви, а ви — це я, і разом ми — що? Доведемо, що світ помиляється.

ПРАВИЛА ВИГАДАВ ЯКИЙСЬ ХЛОПЕЦЬ НА ІМ'Я ТЕД, ЩО ОБІДАЄ В «МАКДОНАЛДЗІ» ТА МАЄ СОБАКУ, ЯКОГО ЗВАТИ ВЕДЖІ,

АБО СЮРПРИЗ! НІХТО НАСПРАВДІ НЕ РОЗУМІЄ,

ЩО РОБИТЬ

БОГ.

затягується сигарою

Так-от, є така весела тема. Якби ми були насправді амбітні, то просто пірнули б у найсуперечливішу розмову, яку тільки можна собі уявити, — з урахуванням того, що ця книжка містить усілякі суперечливі ідеї, і це аж ніяк не додає їй увічливості. (Можливо, тепер саме слухний час сходити по горілку... і, може, дефібрилятор.)

Не хвилюйтеся, це книжка не про Бога і не про Раяна Гослінга — його замісника. Це книжка *про* впливовість та про те, як належати самому собі. Не завжди легко «йти за своєю мрією» — ☺ — і мчати на казковому летючому килимі, зітканому з найсолодших цукерок. Нелегко цілком довіряти собі, робити сміливий вибір, з яким інші люди не погоджуються, або «жити так, як хочеш сам». Нелегко засукати рукава і так просто: «Юху-у-у-у, покину роботу

і стану художником!», або «Юху-у-у-у, відкрию свою власну книжкову крамницю!», або «Юху-у-у-у, обійду всі Швейцарські Альпи, по обіді готуватиму сир у настегенній пов'язці та співатиму йодль, а свою докучливу сестру пошлю кудись подалі!». Навіть у часи, коли всі ці можливості доступні нам як ніколи, більшість із нас, по суті, просто пливе за течією, намагаючись не захворіти на рак.

Але навіть коли ми все ж *наважуємося* зламати шаблони та спробувати щось нове, світ зиркає на нас серйозно й несхвально.

Та за кого вона себе має?

Це ненадовго.

Це лише чергова її «грандіозна ідея».

У відповідь на цей осуд світу ми зіщулюємося. Вирішуємо ще раз усе обміркувати. І потай запитуємо себе, чи може світ мати рацію. Можливо, *справді варто* «не ризикувати», «чекати нагоди» та «бути вдячними за те, що маємо» — це, до речі, одна з найгірших порад у світі. Саме через удячність за те, що маємо, так багато з нас стирчить у глухому куті роботи, де має облизувати конверти в напівтемному кабінеті на шістьох працівників у передмісті Філадельфії (я пробувала); через неї так багато жінок залишається в стосунках, у яких залишатися не хоче (фе); через неї багато хто з нас веде життя, яке здається застарілим, протухлим, нудним і геть позбавленим натхнення (гм-гм); і через цю вдячність багатьом людям здається нестерпною кожна їхня хвилина з дев'ятої ранку до п'ятої вечора, вони зганяють зло на співробітниках колцентрів, закочують очі, побачивши маленьких дітей, і мріють про те, щоб їх переїхав трактор, бо тоді вони потраплять до лікарні та зможуть вирватися з цього лайна (це я зараз про себе в минулому).

Ми всі **ТАК ВІДЧАЙДУШНО** намагаємося бути тими розважливими, відповідальними, офіційно визнаними дорослими, що обмінюємо свій потяг до пригод, цікавість, здатність дивуватися і творчість на те, що здається нам безпечним і надійним майбутнім, і вважаємо, що із серйозним (насправді ж, здається, ніби в нас закреп) обличчям нас точно сприйматимуть серйозно. «*Тепер, коли я вдягла такі стримані колготи, усе буде ПРОСТО ЧУДОВО*».

Коли я ще була дуже доброю дівчинкою™, то носила саме такі колготки, пила молоко і ніколи не сперечалася з авторитетами. Власне, я *любила* авторитети. Проте мені знадобилося ціле життя, щоб з'ясувати, що авторитет діє лише доти, доки ти віриш, що правила встановлює хтось, розумніший за тебе.

Візьмімо, наприклад, мого першого боса. Я просто обожнювала його. Я була молода й голодна, а він підтримував мене, підбадьорював і був таким добрим. Коли він говорив, я почувалася так, ніби отримувала пораду від Далай-лами. Коли він видавав платню, мені здавалося, ніби я щойно одержала золоту медаль. Коли я була на лікарняному, він телефонував і запитував, чи хочу я супу. (Тобто він, либонь, мав на увазі напівфабрикат, але *яка різниця?*)

А згодом одного дня я увійшла в кабінет і побачила, що моя колега сидить у нього на колінах.

Я вибігла з кабінету, неначе примару вздріла. Я знала, що бос одружений, у нього є дружина та діти, вони разом ходять до церкви та їдять пластівці. Але на мене чекав ще більший шок. Коли я розповіла іншій колезі про те, що побачила, її це мало не вбило. Виявилось, що в неї також був роман із нашим босом... протягом багатьох років.

РОЗУМІЮ: навряд чи я перша жінка, яка дізналася, що хлопець, який здається таким милим, насправді поводить

мов найгірший покидьок з усіх покидьків. І все ж для мене це був переламний момент. І незабаром я збагнула, що, можливо, дорослі не такі вже й розважливі та всезнавці. Можливо, вони не такі вже й надзвичайно мудрі та просвітлені. І, можливо, їхні думки про життя загалом та про те, що мені слід робити зі своїм життям, бувають — чи наважуся я це сказати? — помилкові.

З плином часу стало аж надто зрозуміло: усі насправді придумують усе просто на ходу. (Наставник, який вимовляв «комфорка» замість «конфорка», швидко підтвердив цей здогад). Усвідомлення того, що ніхто насправді не знає, що робить, було жахливе — *ти береш іпотеку на тридцять років; ні, ти!* — але водночас додало мені сміливості: якщо правила вигадав хлопець на ім'я Тед, що обідає в «Макдоналдзі» та має собаку, якого звати Веджі, то вони насправді не надто багато важать, правда ж? *Хто сказав, що моє резюме має вміститися на одній сторінці? Хто сказав, що вісім годин сидіти за столом — це відповідально? Хто сказав, що щастя в тому, щоб оселитися з «приємним молодим чоловіком», який непогано грає в гольф і має «добре оплачувану роботу»?*

Звісно, добре оплачувана робота — це непогано. Це просто чудово. Але я нічого не можу вдіяти з почуттям, що в житті має бути щось значно більше, ніж пенсійний рахунок і повна м'яса скороварка.

Правду кажучи, я завжди уявляла собі: існує такий великий і могутній Комітет Справжньої та Абсолютної Крутості — можете назвати його «універсальні “вони”», — що надає нам усім низки ретельно розроблених рекомендацій, що ж буде найкраще для людства. Як і Міністерство сільського господарства США з порадою вживати зелень, я завжди вважала, що колективна мудрість насправді мудра і що більша

кількість досвіду автоматично гарантує більше знань. Я вважала, що «вони» наполегливо працюють, відстоюючи загальне благо. Але мені довелося дуже постаратися, щоб усвідомити: немає нікого, хто відстоював би тебе. Твоє щастя продається окремо. І немає такого поняття, як «Комітет Справжньої та Абсолютної Крутості» (і навіть хлопця із собачкою на ім'я Веджі) — ти сама вирішуєш належати собі.

І що ж? Рішення покладатися лише на саму себе змінило все моє життя. Я більше не блукала, мов розгублена волоцюга — королева не спланиваних вчасно рахунків за телефон, невпевнена в усьому, налякана в кожному русі, для якої просто приготувати сирний тост було складним завданням, весь час занурена в смітник, повний екзистенційної тривоги, і (зрештою) здатна навіть заснути на паркінгу біля магазину. Я навчилася довіряти власному внутрішньому голосові, посилати подалі все, що не знаходило в мені відгуку, вірити, що мої ідеї справді чогось варті, навіть якщо вони кардинально відмінні від усіх інших, відшукувати сміливість для того, щоб дозволяти власним пристрастям вибирати шлях, створити письменницьку компанію, зробити своє життя таким, як мені хотілося (а це означало вирішити не мати дітей, золотої рибки чи навіть адреси в Сполучених Штатах), подорожувати світом і відкидати безліч нормальних ідеалів та очікувань, які суспільство намагається нам утелющити як хороші.

Як результат, я винайшла для себе зовсім новий вид роботи, якого раніше не існувало, — стала засновницею крутешної нетипової компанії, яку ще з любов'ю називають «Середньопальцевим проєктом», що працює лише на моїй креативності, дає змогу мені бути собою, *розважатися* на роботі, дає мені свободу подорожувати, куди я хочу,

контролювати, на що витрачаю свій час, і заробляти шалено непристойні гроші (не хвилюйтеся, мене не притягнуть до відповідальності). Мені не доводиться випрошувати відгул, щоб піти до гінеколога, вдавати, що слухаю на телеконференціях із Китаєм, чи позначати свої йогурти так, як я підписувала в дитинстві щоденники: «Це належить Еш, якщо візьмеш — ПОМРЕШ».

Навчившись покладатися тільки на себе, я створила собі роль відповідно до власних вимог, замість того щоб змушувати себе відповідати чужим уявленням про те, якою має бути «робота». Адже якщо вже ми всі вигадуємо на ходу, то можна й робити це із задоволенням, хіба ні?

Із вдячністю можу сказати: нарешті відчуваю, що стала найневразливішою версією себе, жінкою, яка насправді *насолонджується* життям (доки ніде поблизу не показують те телешоу про сімейство Кардаш'янів) і проживає його зовсім не так, як більшість людей. І що круто — відтоді вже десять із хвостиком років я не озираюся назад. Це для мене свого роду рекорд, адже раніше я ставила під сумнів кожнісіньке своє рішення.

Однак я досягла цього всього не тому, що сумлінно дотримувалася правил, а тому, що їх *не дотримувалася*. І САМЕ ПРО ЦЕ книжка, яку ви тримаєте в руках. Тут не буде підкреслено життєрадісних, білих і пухнастих підбадьорень, що можуть спадати вам на думку, коли чуєте трохи принизливий термін «самодопомога» (не хвилюйтеся, ми можемо називати це просто ДОПОМОГОЮ), навпаки, ця книжка покликана *погано* на вас упливати. Але погано в найкращому сенсі. Бо аргумент ось такий простий:

Здатність покладатися лише на себе впливає з утілення власних найнебезпечніших ідей.

Вона впливає з ризикованих рішень не тому, що вони ризиковані, а тому, що вони значущі. Забагато наших рішень незначні та безпечні, адже саме так нас навчали робити. Але, ідучи за своїми найризикованішими ідеями, ви зробите значно більше, ніж у будь-якому іншому разі. А хіба не в цьому суть? Прожити життя, за яке вам не буде соромно?

Ось що я вам обіцяю: не буде жодних безпечних порад. Жодних підбадьорливих слів. Жодних моїх відфотошоплених інстаграмних фоточок із золотистим ретривером. Жодних «десяти хвилин подяки на день». Жодних порад пити більше води. І точно жодних медитацій для самопізнання.

Однак буде багато відвертих розмов і чесних осяянь, пронизаних сарказмом, міцних слівець та солоної піци. Бо сіль, звісно ж, краща за цукор. А ще іноді сіль нам потрібна, щоб *розпалитися*. Щоб змусити нас щось відчувати. Щоб розбудити нас і дати нам сміливість бути невдоволеними. Щоб переусвідомити межі можливого. Ухвалити те ризиковане рішення. І почати власний «Середньопальцевий проєкт» *сьогодні*.

Ти почуваєшся трохи розгубленою? Думаєш: «Що за фігня?». Ти розчарована тим, як усе зрештою склалося? Утомилася від відчуття застою, від неспокою, порожнечі й заціпеніння — як у кар'єрі, так і в житті? То хапай сірники — будемо запалювати!

Перша половина цієї книжки присвячена мистецтву довіряти своїм найризикованішим ідеям. Я розповім тобі про справді чудову роботу, на якій працювала, але яку кинула — і чому (і заодно про скандальне зіткнення в громадському туалеті, яке змусило мене переглянути ВСЕ). Поговоримо про те, що насправді слід робити, коли тебе наздогнала кар'єрна екзистенційна криза і ти хочеш робити щось нове,

але, хоч убий, не знаєш *що* (підказка: пригальмує з магістратурою — спершу прочитай цю книжку!). Я розповім тобі правду про «пошук своєї пристрасті» та справжню причину того, чому так багато людей намагаються зрозуміти, що хотіли б робити зі своїм єдиним нудним та нестерпно похмурим існуванням, і усміхаються лише для фото, та їм треба вимовити «си-и-ир». Ми також поговоримо про те, чому «кинути» — це насправді найрозумніше, що ти можеш зробити в сучасних економічних умовах; як діяти, коли почувашся неначе листковий фруктовий піріжечок, який постійно розвалюється, і де брати сили не зважати на «руйнівників мрій», разом із власною мамою, чоловіком і тими друзями, що «просто про тебе турбуються», та займатися чимось цікавішим за прання.

Потім, у другій половині книжки, копнемо глибше й поговоримо про все те, що *я* хотіла б знати, коли вперше прокладала свою власну колію. Наприклад: «Іноді, коли йдеться про гроші, потрібно бути сучкою». МОЄ УЛЮБЛЕНЕ. Або: «Іноді слід бути достатньо сміливою, щоб спричинити проблеми, навіть самій собі». Ти дізнаєшся, як будь-які знання, якими володієш, перетворити на роботу, яку *насправді* полюбиш (на відміну від якоїсь гівняної роботи, на яку щодня себе випихаєш), чому починати з малого — це насправді жахлива порада, як оговтатися після всього, що може тобі прилетіти, за допомогою мого підходу «в разі надзвичайної ситуації розбийте скло» до грошей та зухвалості.

На цій ноті перетворимо тебе на сучасну глadiatorку, що сміється в обличчя перфекціонізму, трудоголізму, синдрому самозванця та всім пасткам, у які можна втрапити на шляху до впевненості. Але водночас ти також навчишся бути матір'ю для самої себе тоді, коли тобі це потрібно, —

адже жінки, щиро кажучи, просто вбивають себе — і це видно простим оком. Ми *занадто* щедрі, *занадто* багато віддаємо та *занадто* вкладаємося. Нам потрібно навчатися бути егоїстками. Аж ніяк не соромно бути складними, стервозними чи вимогливими жінками, але це навичка, яку багатьом із нас іще слід розвинути. Тобі дозволено бажати найкращого для себе. Робити те, що ТИ хочеш робити. Займати місце. *Нав'язуватися*.

Адже, серйозно? Хоча цілком можливо, що існує якась верховна істота і всемогутній правитель, гідний людського поклоніння, — або, як сказано в Urban Dictionary про Бога, «*просто ще один уславлений мудрагель, чия думка щодо споживання свинини давно залишається предметом запальних суперечок*», — я ставлю на тебе.

Ідеться про те, щоб стати своїм власним Комітетом Справжньої та Абсолютної Крутості.

Ідеться про те, щоб навчитися призначати себе.